

REGULAMIN ZAWODÓW

R.A.S.Z.K.A.

regulamin obowiązujący na 20.09.2023

R.A.S.Z.K.A – nowy sport dla wszystkich

Uwagi ogólne

Nasze zawody R.A.S.Z.K.A. (nazwa zawodów jest skrótem słów Relacje, Aport, Szukanie, Zabawa, Kontakt, Alternatywa) przeznaczone są dla wszystkich psów, rasowych i nierasowych, zrzeszonych i niezrzeszonych w jakichkolwiek związkach, startować mogą także psy wykastrowane i wysterylizowane suki. Do startu w najniższej klasie dopuszczone są psy po ukończeniu szóstego miesiąca życia, w wyższych klasach po uzyskaniu odpowiednich wyników w klasach niższych. Wykluczenie ze startu może być tylko ze względów zdrowotnych takich jak wyraźne objawy choroby, silna kulawizna, zaawansowana ciąża lub okres karmienia szczeniąt, albo na skutek agresywnego zachowania. Odchodzimy od liczenia punktów – ważny jest ogólny obraz pracy, tak człowieka jak i psa. Szkolenie psa powinno sprzyjać stworzeniu silniejszej więzi między człowiekiem a zwierzęciem; nie może być źródłem ciągłego stresu – **dlatego od dziś proponujemy zawody alternatywne R.A.S.Z.K.A.!**

Zawody są trzystopniowe (I, II i III stopień), oceny – doskonała, bardzo dobra, dobra, niewystarczająca. Do stopnia wyższego może awansować pies, który w zawodach niższego stopnia uzyskał raz ocenę doskonałą lub dwukrotnie bardzo dobrą. Psy z dwukrotną oceną doskonałą w poprzednich zawodach obowiązkowo startują w klasie wyższej. Nie ma liczenia punktów i ustalania kolejności wśród psów, które uzyskały taką samą ocenę - jeśli pies jest doskonały, to nie może być doskonały mniej lub bardziej! **Wśród psów, które otrzymały ocenę doskonałą, na każdym stopniu zawodów, może być przeprowadzona dogrywka – dodatkowe zadanie w dogrywce, jedno z opisanych w regulaminie, zostanie wylosowane po zakończeniu rozgrywek we wszystkich stopniach. Dogrywka nie jest obowiązkowa, ma na celu demonstrowanie różnych form zabawy z psem. Najlepszy zawodnik w**

dogrywce otrzyma dodatkowy tytuł Najdoskonalszego z Doskonałych I, II lub III stopnia.

Tylko w zawodach I stopnia praca węchowa (szukanie zguby) przeprowadzana jest po zakończeniu pozostałych ćwiczeń przez wszystkich zawodników I stopnia, tak aby wszystkie psy I stopnia miały zbliżone szanse – podobnie zdeptany teren. W zawodach stopnia II i III nie jest to konieczne.

UWAGA! Jeśli organizator dysponuje terenem wystarczającym na komfortowe szukanie zguby dla wszystkich psów, ćwiczenie to będzie przeprowadzone kolejno przez każdego zawodnika na końcu swojego startu.

Podczas odprawy sędzia powinien przypomnieć zawodnikom zasady oceny – możliwa, lecz nieobowiązkowa jest demonstracja poszczególnych ćwiczeń.

Kolejność startu losowana jest na odprawie, suki z cieżką startują jako ostatnie, po zakończeniu startów psów we wszystkich klasach.

Starty w poszczególnych stopniach zaczynają się od powitania sędziego z zawodnikiem. Sędzia podchodzi do zawodnika, podaje rękę, pies w tym czasie ma spokojnie siedzieć obok zawodnika.

Psy zachowujące się agresywnie lub lękowo wobec sędziego lub zawodników i ich psów zostaną z zawodów wykluczone, psy wykazujące podczas ćwiczeń nadmierny stres (wyraźne silne drżenie mięśni, kłapanie zuchwą, lękowa reakcja wobec przewodnika) nie mogą uzyskać innej oceny niż niewystarczająca.

Sędziami naszych alternatywnych zawodów mogą być zawodnicy, którzy poprzednio co najmniej trzykrotnie startowali w jakichkolwiek zawodach kynologicznych i uzyskali co najmniej trzy oceny dobre, sędziowie z praktyką zawodniczą oraz zawodnicy/trenerzy nominowani przez Zofię Mrzewińską.

Uprawnienia instruktorskie sportu R.A.S.Z.K.A. mogą otrzymać instruktorzy innych dyscyplin kynologicznych, uczestniczący uprzednio w tematycznym seminarium.

Zawodnicy mogą startować z emblematami swojego klubu, w klubowych koszulkach, z emblematami swojej szkoły lub reklamowymi. Wykluczone jest posiadanie przy sobie smakołyków czy pićeczek oraz start w kamizelce „treningowej” z kieszeniami na nagrody. Obowiązują książeczki startowe wydawane przez klub R.A.S.Z.K.A.

Psy startują w zwykłych obrożach lub szelkach. Start w obroży elektrycznej, zaciskowej lub kolczatce wykluczony.

Drewniane aporty przewodnik zostawia w wyznaczonym miejscu, przedmioty osobiste ma przy sobie.

Przed startem zawodnik informuje sędziego o formie poleceń – komenda może być wydana słowem lub gestem dla każdego ćwiczenia. Wyjątek stanowią ćwiczenia, dla których regulamin wymusza komendę słowną.

Jeżeli pies w trakcie pracy załatwia potrzeby fizjologiczne, oznacza to ocenę niewystarczającą z danego ćwiczenia.

Samowolne opuszczenie terenu pracy oznacza ocenę niewystarczającą.

W przypadkach niejednoznacznych ostateczna decyzja należy do sędziego.

Po zakończeniu któregośkolwiek ćwiczenia, przed przystąpieniem do następnego, zawodnik może nagradzać psa pochwałą, zachętą, kontaktem dotykowym, nie może pobudzać psa zabawką ani nagradzać jedzeniem.

Ogólna ocena pracy psa w zawodach każdego stopnia

Pies, który w każdej konkurencji uzyska ocenę doskonałą, dostaje też ogólną ocenę doskonałą. Pies z wszystkimi ocenami bardzo dobrymi i doskonałymi – ogólna ocena bardzo dobra, pies z ocenami doskonałymi, bardzo dobrymi i dobrymi – ogólna ocena dobra. Ocena niewystarczająca w

którymkolwiek ćwiczeniu oznacza zaliczenie startu w zawodach bez ogólnej oceny.

Oznacza to, że najniższa ocena któregokolwiek z ćwiczeń jest oceną całości pracy!!!!

Podsumowanie

Regulamin jest sprawdzianem pełnego kontaktu przewodnika z psem w różnych sytuacjach – sprawdzianem pracy człowieka z psem. Pies powinien być pod kontrolą – chodzenie z prawej lub lewej strony może być potrzebne w różnych sytuacjach na co dzień; pies nie może być doskonały, jeśli przy przywołaniu ważniejsze są rozpraszające bodźce; doskonały przewodnik wie, że trzeba psa uniezależnić od sytuacji – stąd ćwiczenia, w których przewodnik stoi tyłem do psa; pies powinien znać pozycję ciała przewodnika i nie obawiać się siedzącego ani leżącego przewodnika.

Aportowanie powinno być nagrodą dla psa, ale przy podporządkowaniu przewodnikowi, stąd ćwiczenie z pozostawianiem aportu we wskazanym miejscu. Praca węchowa może być dla psa naturalną radością i motywacją w każdej sytuacji. Jeśli przewodnik nie potrafi zmotywować psa do radosnej i skutecznej pracy węchowej na wskazanym zapachu, to taki zespół nie może otrzymać oceny innej niż niewystarczająca, choćby w pozostałych ćwiczeniach otrzymał ocenę doskonałą.

Zachowania sprawdzane na naszych zawodach przydadzą się na co dzień, zapewnią nie tylko praktyczne zajęcie dla psa, ale i pomogą w dobrych codziennych relacjach psów i ludzi.

REGULAMIN ORGANIZACJI ZAWODÓW STANOWI INTEGRALNY ZAŁĄCZNIK.

ZAWODY I STOPNIA

Ćwiczenie 1.

Chodzenie przy nodze na luźnej smyczy. Przewodnik z psem przy nodze pokonuje całą wyznaczoną trasę w dowolnym tempie (prosto, zwrot w prawo, zwrot w lewo, w tył zwrot i z powrotem) Pies porusza się przy lewej albo przy prawej nodze. Przed startem przewodnik przewiesza smycz przez przedramię albo przez sztywno trzymaną dłoń – zawsze po tej stronie, po której będzie poruszać się pies - po czym przechodzi z psem po wyznaczonej trasie ze zwrotami przez prawe lub lewe ramię, wg własnego wyboru, bez zatrzymywania się przy zwrotach. Powrót tą samą trasą, na końcu zwrot przez prawe lub lewe ramię, pies przyjmuje pozycję siad, przewodnik odpina smycz, oddaje sędziemu lub wkłada do kieszeni.

Uwaga – każdy odcinek trasy nie powinien być krótszy niż 7, ani dłuższy niż 10 m.

Zasady oceny. Smycz długości 1,5-2 m musi być cały czas luźno, nie może opaść na ziemię. Pies idzie swobodnie w tej samej odległości od przewodnika, możliwy jest kontakt ciałem bez wtulania się. Przewodnik może cały czas pochwałami koncentrować psa na pracy, ale polecenia wydaje tylko przy zwrotach i przy zatrzymaniu się. Pies utrzymujący tę samą pozycję przy przewodniku – ocena doskonała. Najwyżej dwukrotne przytrzymanie smyczy przez przewodnika lub nieznaczne odejście psa od przewodnika – ocena bardzo dobra. Trzykrotne lub czterokrotne przytrzymanie smyczy, lub napinanie smyczy przez psa - ocena dobra. Częstsze przytrzymanie, dodatkowe polecenia, odejście psa tak, by smycz spadła na ziemię, korygowanie psa smyczą przez przewodnika – ocena niewystarczająca.

Uwaga - pies ma poruszać się w pozycji naturalnej, może zwracać się do przewodnika, ale psy chodzące na ugiętych tylnych łapach, w przykurczu, ze sztywno wygiętą szyją otrzymają ocenę najwyżej dobrą.

Ćwiczenie 2.

Pozostawanie na siad i waruj. Przewodnik odprowadza psa na wskazane miejsce, kolejność pozostawania wskazana przez sędziego lub wylosowana – pies ma przyjąć wyznaczoną pozycję we wskazanym miejscu. Przewodnik odchodzi od psa na oznaczone miejsce (6-8 m od miejsca rozpoczęcia ćwiczenia), staje tyłem do psa, po minucie na sygnał sędziego wraca do psa, może pochwalić słownie, zmienia pozycję psa na drugą z wymaganych, ponownie odchodzi, staje tyłem do psa i po minucie na sygnał sędziego wraca do psa. Całe ćwiczenie kończy się odejściem o dwa kroki razem z psem i przyjęciem przez psa pozycji siad.

Zasady oceny. Pies nie zmienia pozycji w czasie pozostania - ocena doskonała. Nieznaczna zmiana pozycji – przy „siad” niewielkie przemieszczenie się z ponownym siadem, przy „waruj” położenie się na boku – ocena bardzo dobra. Zmiana pozycji z przesunięciem się więcej niż o dwa metry i samorzutnym ponownym przyjęciem wymaganej pozycji ocena dobra. Inne błędy dodatkowe – ocena niewystarczająca.

Ćwiczenie 3.

Przywołanie. Przewodnik z psem przechodzi na oznaczone miejsce, pies na jedno polecenie przyjmuje pozycję siad. Przewodnik wydaje psu jedno polecenie pozostania, odchodzi na wyznaczone miejsce w odległości 8-10 m, staje, odwraca się do psa. Dwoje pomocników przechodzi, rozmawiając i energicznie machając rękami, pomiędzy psem a przewodnikiem. Gdy przekraczają linię pies - przewodnik, przewodnik przywołuje psa. Przywołany pies może usiąść przed przewodnikiem lub usiąść przy nodze.

Uwaga – pomocnicy nie mogą w żaden sposób drażnić ani przywoływać psa.

Zasady oceny. Pies nie zmienia pozycji siedzącej podczas zbliżania się pomocników, może ich uważnie obserwować i przybiega na pierwsze przywołanie – ocena doskonała. Pies nieznacznie zmienia pozycję (wstaje i ponownie siada) podczas zbliżania się pomocników, ale wraca na pierwsze

przywołanie – ocena bardzo dobra. Jeśli pies objawia wyraźny niepokój, wstaje, przemieszcza się nie więcej niż o metr, przewodnik może dwa razy powtórzyć polecenie – ocena dobra. Jeśli pies ruszy w stronę pomocników więcej niż o metr albo przewodnik powtarza polecenie więcej niż dwa razy w całym ćwiczeniu – ocena niewystarczająca. **Uwaga – jeśli pies ruszy w stronę pomocników więcej niż o metr, przewodnik na sygnał sędziego natychmiast wraca do psa, a pomocnicy zatrzymują się w miejscu.**

Ćwiczenie 4.

Aportowanie. Pies ma zaaportować drewniany koziotek należący do przewodnika oraz niewielki dowolny przedmiot osobisty przewodnika (rękawiczka, portmonetka). Pies przyjmuje pozycję siad i zostaje, przewodnik odchodzi, odkłada przedmioty w wyznaczonych miejscach (w odległości 6-7 m od miejsca pozostawienia psa i 2-3 m pomiędzy przedmiotami) i wraca do psa. Pies ma na kolejne polecenia przynieść oba przedmioty, oddać przewodnikowi przyjmując pozycję stój lub siad przed przewodnikiem albo siad przy nodze, kolejność przynoszenia przedmiotów obojętna.

Zasady oceny. Pies nie zmienia pozycji podczas odchodzenia przewodnika, aportuje w dowolnej kolejności, bez podgryzania przedmiotów, oddaje w pozycji siad lub stój przed przewodnikiem lub siadając przy nodze, na jednorazowe polecenie – ocena doskonała. Nieznaczne podgryzanie – ocena bardzo dobra. Powtarzanie poleceń, mocniejsze podgryzanie, ale przedmioty zostaną przyniesione, zmiana pozycji przy odchodzeniu przewodnika – ocena dobra. Upuszczenie i pozostawienie aportowanego przedmiotu, przyniesienie tylko jednego przedmiotu, ustawiczne silne podgryzanie, problemy przy oddawaniu aportu – ocena niewystarczająca.

Ćwiczenie 5.

Szukanie zguby na wstecznym śladzie. Przewodnik idąc z psem bez smyczy po wyznaczonej trasie po co najmniej 8 -10 krokach upuszcza dowolny własny przedmiot wielkości dłoni, o kolorze zbliżonym do podłoża. Po dojściu

do oznacznika (co najmniej 8-10 metrów od miejsca pozostawiania przedmiotu) odwraca się i słowem lub gestem posyła psa po „zgubę”. Pies może zasygnalizować znaleziony przedmiot stojąc, siadając lub warując, może także zaaportować do przewodnika i oddać w dowolnej pozycji. Jeśli pies zaznacza – przewodnik podnosi zgubę sam, po czym wraca z psem na wskazane miejsce.

Uwaga - ćwiczenie może być wykonywane w dwojaki sposób, zależnie od decyzji przewodnika. Jeśli przewodnik z jakichkolwiek powodów nie chce skłaniać psa do pracy na śladzie wstecznym, może wykonać ćwiczenie inaczej. Pies pozostaje w takim miejscu, aby nie widział pozostawienia przedmiotu na śladzie przewodnika, przewodnik po pozostawieniu przedmiotu odchodzi dużym łukiem i wraca po psa, po czym pozwala psu na pracę na śladzie bez smyczy.

Zasady oceny. Przewodnik zgłasza sędziemu zachowanie psa przy zgubie przed rozpoczęciem ćwiczenia. Wykonanie ćwiczenia zgodnie ze zgłoszeniem – ocena doskonała. **Uwaga – pies może nieznacznie przebiec nad przedmiotem i natychmiast zawrócić po zgubę nie tracąc na ocenie – takie zachowanie psa jest naturalne.** Jeśli pies idąc przy nodze zauważy upuszczenie zguby i samorzutnie natychmiast podniesie – przewodnik może powtórzyć ćwiczenie, tracąc jeden stopień oceny. Zachowanie przy zgubie niezgodne ze zgłoszonym – ocena bardzo dobra. Pies podejmuje szukanie przy wyraźnym dopingu, przewodnik musi ponownie wydać polecenie dodatkowo wskazując kierunek – ocena dobra. Jeśli mimo zachęt pies nie podejmie pracy - ocena niewystarczająca. Tak samo ocenia się pracę na wstecznym śladzie jak i w drugiej wersji – w obu wariantach pies szuka zguby bez smyczy.

Alternatywne ćwiczenie numer 5

Jeśli organizator zawodów nie ma możliwości zabezpieczenia wystarczającego terenu o odpowiednim podłożu (np. zawody w hali) ćwiczenie nr 5 może zostać przeprowadzone w inny sposób. O sposobie

przeprowadzenia tego ćwiczenia organizator musi poinformować ogłaszając termin i miejsce zawodów.

Szukanie przedmiotu – alternatywne ćwiczenie numer pięć

Zawodnik zostawia psa w pozycji siad w wyznaczonym miejscu, odchodzi o 15 kroków, wyrzuca przed siebie lub w bok niewielki przedmiot osobisty (portmonetka, klucze w etui). Pies widzi wyrzucenie przedmiotu. Przewodnik wraca do psa i zachęca do poszukiwania, wskazując ręką kierunek. Pies może znaleziony przedmiot zaaportować w dowolny sposób lub zaznaczyć też w dowolny sposób – siadając, warując lub stając nad przedmiotem. Przewodnik przed rozpoczęciem ćwiczenia informuje sędziego, jak pies zachowa się przy przedmiocie.

Zasady oceny.

Pies wytrzymuje w pozycji siad do powrotu przewodnika, szuka aktywnie, przy przedmiocie zachowuje się w sposób zgodny ze zgłoszeniem – ocena doskonała. Zachowanie przy przedmiocie niezgodne ze zgłoszeniem – ocena bardzo dobra. Pies nie wytrzymuje pozostania przy odejściu przewodnika i wyrzuceniu przedmiotu, lecz szuka aktywnie i zachowuje się przy przedmiocie 2 zgodnie ze zgłoszeniem – ocena dobra. Inne błędy - opieszła praca, pominięcie przedmiotu, przewodnik wskazuje przedmiot psu – ocena niewystarczająca.

Po zakończeniu pracy przewodnik odmeldowuje się u sędziego, sędzia ogłasza oceny uzyskane w poszczególnych ćwiczeniach oraz ocenę ogólną.

Ocena – doskonała, bardzo dobra, dobra, niewystarczająca zaliczeniem startu w zawodach.

ZAWODY II STOPNIA

Uwagi techniczne

Przed rozpoczęciem startu przewodnik oddaje smycz sędziemu.

Ćwiczenie 1.

Chodzenie bez smyczy. Przewodnik przechodzi całą trasę w dowolnym tempie (trasa jak w stopniu I), z psem bez smyczy, bez zatrzymywania się przy zwrotach. Zwrot w tył w dowolny sposób. Pies porusza się przy lewej nodze przewodnika, po zwrocie w tył na jedno polecenie przemieszcza się na prawą stronę. Pies może też towarzyszyć przewodnikowi najpierw przy prawej, potem przy lewej nodze. Po zakończonym ćwiczeniu pies na polecenie przyjmuje pozycję siad.

Zasady oceny. Pies porusza się cały czas w jednakowym odstępnie od przewodnika, przewodnik może pochwałami, bez dodatkowych komend koncentrować uwagę psa. Komenda dopuszczalna przy rozpoczęciu ćwiczenia, zwrocie w tył i zakończeniu ćwiczenia. Całe ćwiczenie wykonane bez dodatkowych komend – ocena doskonała. Jednorazowe niewielkie odejście, polecenie zmiany strony wydane głosem i gestem lub jeden raz powtórzone – ocena bardzo dobra. Problemy ze zmianą pozycji przy nodze z lewej na prawą stronę lub z prawej na lewą, powtórzenie polecenia najwyżej dwa razy w całym ćwiczeniu – ocena dobra. Jeśli pies nie wykona zmiany pozycji przy nodze lub przewodnik powtórzy dodatkowe polecenia więcej niż dwa razy w całym ćwiczeniu – ocena niewystarczająca. Polecenia mogą być wydawane głosem lub gestem.

Ćwiczenie 2.

Zmiany pozycji. Pies zostaje na siad w wyznaczonym miejscu, przewodnik odchodzi na wyznaczone miejsce (w odległości 6-8 m od psa), staje twarzą do psa. Pies ma zmieniać pozycję w kolejności wskazanej przez sędziego zgodnie z poleceniem (stój, waruj, siad, lub waruj, stój, siad), po czym przewodnik wraca do psa.

Zasady oceny. Pies wykonuje zmiany pozycji bez przemieszczania się, na pierwsze polecenie – ocena doskonała. Nieznaczące przemieszczenie się psa – ocena bardzo dobra. Większe przemieszczenie się psa (więcej niż metr w całym ćwiczeniu) lub konieczność powtórzenia polecenia jeden raz w całym ćwiczeniu – ocena dobra. Powtórzenie poleceń więcej niż raz lub niewykonanie zmiany pozycji – ocena niewystarczająca. Polecenia mogą być wydawane głosem lub gestem.

Ćwiczenie 3.

Przywołanie. Pies zostaje na siad w wyznaczonym miejscu, przewodnik odchodzi, w wyznaczonym miejscu (10 - 12 m od psa) siada twarzą do psa. Pomiędzy psem a przewodnikiem przejeżdża pomocnik na rowerze lub prowadzący rower, potem pomocnik pchający wózek/taczkę, wózek inwalidzki itp. Gdy drugi pomocnik zrówna się z psem, przewodnik przywołuje psa. Pies może, a nawet powinien okazywać w dowolny sposób radość jak przy przywitaniu, przewodnik wstaje, pies przyjmuje na polecenie pozycję siad.

Uwaga – pomocnicy nie mogą w żaden sposób drażnić ani przywoływać psa.

Zasady oceny. Pies nie reaguje na przechodzących pomocników lub reaguje tylko zwrotem głowy i obserwacją, ale radośnie biegnie do przewodnika na pierwsze polecenie (każde zachowanie demonstrujące radość po powrocie do przewodnika dopuszczalne, a nawet mile widziane) oraz przyjmuje pozycję siad na pierwsze polecenie – ocena doskonała.

Aktywne zainteresowanie pomocnikami oznaczające zmianę pozycji lub przemieszczenie się nie więcej niż metr lub zmiana pozycji gdy przewodnik siada – ocena bardzo dobra. Konieczność powtórzenia polecenia pozostania lub polecenia przywołania – ocena dobra. Pozostałe błędy – przemieszczenie się więcej niż o metr, bieg za pomocnikami, zachowanie lękowe przy powrocie do przewodnika, więcej niż dwa dodatkowe polecenia – ocena niewystarczająca. **Uwaga – jeśli pies ruszy w stronę pomocników, przewodnik natychmiast wraca do psa, a pomocnicy zatrzymują się w miejscu.**

Ćwiczenie 4.

Aportowanie. Pies ma zaaportować drewniany koziotek należący do przewodnika oraz niewielki dowolny przedmiot osobisty przewodnika (rękawiczka, portmonetka). Przewodnik zostawia psa na siad, kładzie w wyznaczonych miejscach drewniany koziotek i przedmiot osobisty. Podchodzi do sędziego i losuje kolejność aportowania ww. przedmiotów. Aporty położone w odległości od przewodnika jak w stopniu I, ale o 5-6 m od siebie.

Zasady oceny. Pies w czasie odkładania przedmiotów pozostaje w pozycji siad. Pies oddaje aporty w dowolny sposób – stojąc, siadając przed przewodnikiem lub przy lewej nodze. O sposobie aportowania przewodnik informuje sędziego przed rozpoczęciem ćwiczenia. Aportowanie w kolejności wylosowanej, po jednym poleceniu ze wskazaniem kierunku, w zgłoszony sposób, bez podgryzania – ocena doskonała. Przyniesienie w innej kolejności, bez podgryzania, oddanie w innej pozycji niż zgłoszona wcześniej sędziemu – ocena bardzo dobra. Konieczność ponownego postania psa po którykolwiek aport, nieznaczne podgryzanie – ocena dobra. Pozostawienie któregośkolwiek aportu, ustawiczne silne podgryzanie, upuszczenie lub problemy z oddawaniem – ocena niewystarczająca.

Ćwiczenie 5.

Szukanie zguby - rewirowanie. Pies ma znaleźć klucze należące do przewodnika. Przewodnik zostawia psa na waruj w wyznaczonym miejscu, tak aby pies nie widział odchodzącego przewodnika. Przewodnik wraca na plac zawodów, wyrzuca klucze (mogą być w skórzanym etui lub saszetce nie większej od dłoni albo na kółku) z miejsca i w kierunku wskazanym przez sędziego. Wraca do psa i rozpoczyna przeszukiwanie. Przewodnik może w dowolny sposób, nie wychodząc przed psa, wskazywać kierunki przeszukiwania, dodając polecenia. Pies pracuje bez smyczy, może znalezione klucze zaznaczyć siadając, stojąc lub warując albo zaaportować oddając w dowolnej pozycji – o sposobie pracy przewodnik informuje sędziego przed rozpoczęciem poszukiwania.

Zasady oceny. Klucze powinny być wyrzucone w kierunku wskazanym przez sędziego na drugą połowę placu. Podczas pracy przewodnik może w dowolny sposób wskazywać kierunki przeszukiwania terenu powtarzając polecenia, ale nie może wskazywać kluczy znajdujących się bliżej niż 3 metry ani zatrzymać się bliżej niż 3 metry od miejsca, gdzie leżą – **wskazuje się kierunki przeszukiwania, a nie przedmiot!!!**. Jeśli pies znajdzie klucze przy pierwszym przeszukaniu boiska w jedną stronę i wskaże zgodnie z informacją – ocena doskonała. Zachowanie przy znalezionych kluczach niezgodne z informacją – ocena bardzo dobra. Jeśli pies nie znajdzie kluczy przy pierwszym przeszukaniu, może szukać wracając, ocena dobra. Jeśli pies nie znajdzie kluczy przy drugim przeszukaniu lub przewodnik wskaże psu klucze znajdujące się bliżej niż 3 metry od przewodnika – ocena niewystarczająca.

Po zakończonej pracy przewodnik odmeldowuje się u sędziego, sędzia podaje oceny uzyskane w poszczególnych ćwiczeniach oraz ocenę ogólną. Oceny – doskonała, bardzo dobra, dobra, niewystarczająca z zaliczeniem startu w zawodach.

ZAWODY III STOPNIA

Uwagi techniczne – przy zawodach III stopnia na placu zawodów należy ustawić trzy różne przedmioty odwracające uwagę psa – np. krzesło/fotelik, ogromna pluszowa zabawka, uwiązana nadmuchiwana piłka plażowa, itp. Rodzaj przedmiotów odwracających uwagę ustala organizator zawodów. Przedmioty te pozostają przy wszystkich ćwiczeniach.

Przed rozpoczęciem ćwiczeń przewodnik oddaje smycz sędziemu.

Ćwiczenie 1.

Chodzenie bez smyczy. Pies razem z przewodnikiem pokonuje wyznaczoną jak w poprzednich ćwiczeniach trasę tam i z powrotem, w obie strony w dowolnym tempie. Przy każdym zwrocie (w prawo, w lewo, w tył) pies zmienia pozycję z lewej na prawą nogę lub z prawej na lewą. Polecenia powinny być wydawane tylko przy zwrotach głosem lub gestem.

Zasady oceny. Pies porusza się cały czas w jednakowym odstępnie od przewodnika, przewodnik może pochwałami, bez dodatkowych poleceń, koncentrować uwagę psa. Całe ćwiczenie wykonane bez odchodzenia od przewodnika i dodatkowych poleceń – ocena doskonała. Jednorazowe niewielkie odejście lub jedno powtórzenie polecenia w całym ćwiczeniu – ocena bardzo dobra. Polecenia wydawane jednocześnie głosem i gestem w całym ćwiczeniu – ocena dobra. Jeśli pies nie wykona zmiany pozycji przy nodze mimo polecenia wydanego głosem i gestem – ocena niewystarczająca.

Ćwiczenie 2.

Zmiana pozycji. Pies po jednym poleceniu zostaje na siad w wyznaczonym miejscu, przewodnik odchodzi na wyznaczone miejsce (w odległości 6-7 m od psa), staje twarzą do psa. Pies ma zmieniać pozycję w kolejności wskazanej przez sędziego na jedno polecenie (kolejność stój, waruj, siad, lub waruj, stój, siad), po czym przewodnik wraca do psa. Przewodnik może pochwalić psa i ponownie wydać polecenie pozostania, po czym

odchodzi w to samo miejsce, staje tyłem do psa i wydaje polecenia zmiany pozycji w tej samej kolejności co stojąc twarzą do psa. Polecenia mogą być wydawane tylko głosem.

Zasady oceny. Pies wykonuje zmiany pozycji bez przemieszczania się, na pierwsze polecenie – ocena doskonała. Nieznaczne przemieszczenie się psa – ocena bardzo dobra. Większe przemieszczenie się psa lub konieczność powtórzenia polecenia jeden raz gdy przewodnik stoi przodem do psa albo dwa razy gdy przewodnik stoi tyłem do psa – ocena dobra. Powtórzenie poleceń więcej niż dwa razy w całym ćwiczeniu (gdy przewodnik stoi tyłem do psa, sędzia da sygnał dopuszczający powtórzenie polecenia) lub niewykonanie zmiany pozycji mimo powtórzenia polecenia - ocena niewystarczająca.

Ćwiczenie 3.

Przywołanie. Przewodnik zostawia psa na waruj, odchodzi 10-12 m od psa i kładzie się na przygotowanej płachcie. Pomiędzy psem a przewodnikiem przebiegają dwaj pomocnicy, ciągnąc na smyczach pluszowe maskotki w kształcie i wielkości średniego psa. Przewodnik przywołuje psa, gdy pomocnicy są na jednej linii z nim i psem. Pies powinien po przybiegnięciu okazywać radość. Przewodnik wstaje, wydaje psu polecenie siad i wraca z psem na wskazane miejsce.

Uwaga – pomocnicy nie mogą w żaden sposób drażnić ani przywoływać psa.

Zasady oceny. Pies reaguje na przechodzących pomocników tylko obserwacją bez przemieszczania się, bez zmiany pozycji, radośnie biegnie do przewodnika na pierwsze przywołanie (każde zachowanie demonstrujące radość dopuszczalne, a nawet mile widziane) i przyjmuje pozycję siad na pierwsze polecenie po powrocie do przewodnika – ocena doskonała. Nieznaczne zainteresowanie pomocnikami (zmiana pozycji, przemieszczenie

się nie więcej niż jeden metr) lub zmiana pozycji przez psa, gdy przewodnik kładzie się – ocena bardzo dobra. Konieczność powtórzenia poleceń najwyżej dwa razy w całym ćwiczeniu – ocena dobra. Pozostałe błędy – duże zainteresowanie pomocnikami, przemieszczenie się więcej niż o jeden metr, bieg w stronę pomocników, powtórzenie poleceń więcej niż dwa razy w całym ćwiczeniu, zachowanie lękowe przy powrocie do przewodnika – ocena niewystarczająca. **Uwaga – jeśli pies ruszy w stronę pomocników, przewodnik natychmiast wraca do psa, a pomocnicy zatrzymują się w miejscu.**

Ćwiczenie 4.

Aportowanie. Przewodnik ma przy sobie dwa dowolne własne przedmioty. Pierwszy przedmiot podaje psu i poleceniem oraz wskazaniem ręką kierunku posyła psa do pierwszego oznacznika lub pojemnika umieszczonego o 5-6 m od miejsca rozpoczęcia tego ćwiczenia. Pies może zostawić przedmiot przy oznaczniku lub wrzucić do pojemnika. Wybór sprzętu (oznacznik czy pojemnik) należy do przewodnika. Pies znosi przedmiot do oznacznika/pojemnika, zostawia na polecenie i wraca do przewodnika, zatrzymując się przed przewodnikiem w pozycji stój lub siad lub przy nodze, po czym podobnie odnosi drugi przedmiot do drugiego oznacznika/pojemnika, umieszczonego o 6 m w bok od pierwszego, ale na jednej linii. Po odniesieniu drugiego przedmiotu i powrocie do przewodnika pies ma zaaportować kolejno oba przedmioty w sposób i w kolejności podanej przez przewodnika.

Zasady oceny. Wykonanie ćwiczeń po jednym poleceniu głosem plus wskazanie gestem przy wysłaniu, jednym poleceniem przy pozostawieniu przedmiotu, i ponowne przyniesienie bez podgryzania po jednym poleceniu słownym na każdy przedmiot oraz oddanie na jedno polecenie – ocena doskonała. Jeśli przewodnik motywuje psa do pozostawienia przedmiotu we wskazanym miejscu pokazując dodatkowy, trzeci przedmiot trzymany w rękach lub powtarza jeden raz polecenie przy wysłaniu i zostawieniu każdego przedmiotu albo pies pracuje w kolejności innej niż podana - ocena bardzo dobra. Większa ilość poleceń, ale ćwiczenie wykonane bez upuszczania

przedmiotów lub silnego podgryzania - ocena dobra. Jeśli pies nie odniesie lub nie przyniesie któregośkolwiek z przedmiotów, upuszcza przedmioty przy odnoszeniu lub powrocie lub ustawicznie podgryza – ocena niewystarczająca.

Ćwiczenie 5.

Rewirowanie - szukanie zguby. Przewodnik przed rozpoczęciem ćwiczenia informuje sędziego jak pies zachowuje się przy znalezionym przedmiocie (zaznaczanie przez siad, stój lub waruj albo aportowanie) i daje pomocnikowi jeden osobisty przedmiot wielkości najwyżej dłoni (mogą to być klucze w etui, na kółku lub w saszetce, portmonetka, zwinięta rękawiczka). Pomocnik przejmuje przedmiot do wyrzucenia tak, aby nie dotykać go rękami (tacka, szczypce, pojemnik).

Pies razem z przewodnikiem schodzi z boiska tak, by nie widzieć odrzucania przedmiotu. Pomocnik odrzuca przedmiot z miejsca i w kierunku wskazanym przez sędziego. Gdy pomocnik odrzuci przedmiot, przewodnik wraca z psem na boisko i rozpoczyna pracę. Pies musi cały czas pracować bez smyczy przed przewodnikiem – przewodnik może wskazywać kierunki, powtarzać polecenia, ale nie może wskazać przedmiotu znajdującego się bliżej niż 3 metry, ani podejść do przedmiotu znajdującego się bliżej niż trzy metry.

Zasady oceny. Podczas pracy przewodnik może w dowolny sposób wskazywać kierunki przeszukiwania boiska powtarzając polecenia. Jeśli pies znajdzie przedmiot przy pierwszym przeszukaniu boiska w jedną stronę i wskaże zgodnie z informacją – ocena doskonała. Wychodzenie przed psa, zachowanie psa przy znalezionym przedmiocie niezgodne z informacją lub konieczność przeszukania boiska w obie strony i odnalezienie przedmiotu – ocena bardzo dobra. Ponowne przeszukanie boiska tam i z powrotem i odnalezienie przedmiotu – ocena dobra. Jeśli pies nie wskaże przedmiotu przy

drugim przeszukaniu w obie strony lub przewodnik wskaże psu przedmiot znajdujący bliżej niż 3 metry od przewodnika – ocena niewystarczająca.

Po zakończonej pracy przewodnik odmeldowuje się u sędziego, sędzia podaje oceny uzyskane w poszczególnych ćwiczeniach oraz ocenę ogólną. Oceny – doskonała, bardzo dobra, dobra, niewystarczająca z zaliczeniem startu w zawodach.

A teraz niespodzianka!

Dogrywka dla najlepszych, ale i bonusy dla pechowców

Pechowcy, którzy otrzymają ocenę niewystarczającą w którejkolwiek klasie, mają możliwość tylko treningowego startu w dodatkowych konkurencjach niespodziankowych, po zakończonych startach w tych konkurencjach dla doskonałych zawodników wszystkich klas.

Opis konkurencji dodatkowych zamieszczony jest na końcu regulaminu. Wszyscy uczestnicy otrzymają dyplomy, nagrody – zależnie od możliwości pozyskania sponsorów. Mogą być także nagrody dedykowane – dla najmłodszego psa czy dla najmłodszej suki, dla seniora (psa lub przewodnika), seniorki (suki lub przewodniczki), dla psa z podanej hodowli, największego czy najmniejszego z psów uczestniczących w zawodach, wskazanej rasy lub wskazanego psa, nagrody za debiut psa lub przewodnika, nagroda dla największego pechowca lub nagroda od publiczności – po prostu nie stawia się tamy dobroczynności!

Konkursy na najdoskonalszego z doskonałych

1. Aportowanie na czas razem z przewodnikiem. Zostają wytyczone dwie linie w odległości 5-6 m. Na pierwszej linii siedzi pies. Na drugiej przewodnik zostawia dowolne trzy przedmioty. Wraca do psa, na komendę biegnie z psem na drugą linię, wskazuje przedmiot do aportowania, biegnie razem z psem na pierwszą linię, tam przedmiot odbiera, biegną razem po kolejne. Przewodnik nie może skracać sobie trasy – musi dobiegać do obu linii. Pies

- może podnieść i przenieść dwa czy trzy przedmioty za jednym razem, ale nie może żadnego upuścić. Liczy się czas i doniesienie wszystkich przedmiotów, wygrywa najszybszy zespół..
2. Aportowanie na czas – sam pies. Przewodnik zostawia na wyznaczonej linii 5 przedmiotów, posyła po nie psa, liczy się czas i nieopuszczanie przedmiotów.
  3. Dogonić przewodnika. Pies zostaje z pomocnikiem, przewodnik odchodzi na wyznaczoną linię, stamtąd rusza biegiem przywołując psa. Liczy się czas dogonienia przewodnika, wygrywa najszybszy pies.
  4. Nie zostań bez butów! Przewodnicy zostawiają po jednym swoim butcie w wyznaczonym miejscu, wracają do psa, w kolejności wylosowanej posyłają psa po własny but, gdy pies przyniesie – pokazują, że taki sam, i odnoszą but z powrotem, aby pozostałe psy miały takie same warunki pracy. Wygrywa przewodnik, który wyda najmniej poleceń na przyniesienie prawidłowego buta.
  5. Karmienie z ust. Pies siedzi, przewodnik klęka, podaje z ust psu kromkę chleba, potem odbiera też ustami, ponownie pozwala psu wziąć i już zjeść. Wygrywa przewodnik wydający najmniej poleceń w tym ćwiczeniu.
  6. Czerwony Kapturek. Przewodnik podaje psu koszyczek jak do święconki, z kanapką albo jabłkiem. Pies ma zanieść koszyk do wskazanej osoby, pozwolić wyjąć kanapkę czy jabłko i wrócić do przewodnika. Dla utrudnienia, pies ma na głowie zawiązaną czerwoną chustkę. Wygrywa przewodnik wydający najmniej poleceń w tym ćwiczeniu.
  7. Delikatny pysk. Przewodnicy podają psom do trzymania drewniane łyżeczki z miękkiego drewna, odbierają po minucie, wygrywa pies, który nie podgryzie łyżki – decyduje brak śladów zębów na łyżce.
  8. Noszenie jajka. Przewodnik daje psu do noszenia surowe jajko, przechodzą dystans 10 m. Na mecie przewodnik odbiera jajko i rozbija do przygotowanej miseczki, demonstrując, że nie było rozgryzione przez psa, sztuczne ani gotowane. Wygrywa przewodnik wydający najmniej poleceń w tym ćwiczeniu.

9. Aportowanie przez przeszkodę przedmiotu odrzuconego w bok. Zawodnik staje z psem przed przeszkodą, odrzuca aport w bok za przeszkodę lub na równej linii z przeszkodą, posyła psa przez przeszkodę, potem po aport i skłania psa do powrotu z aportem przez przeszkodę. Wysokość przeszkody dopasowana do wzrostu psa. Wygrywa przewodnik wydający najmniej poleceń w tym ćwiczeniu.
10. Skok przez żywą przeszkodę. Pomocnik klęka na boisku. Przewodnik skłania psa do skoku tam i z powrotem przez klęczącego pomocnika. Psy ras miniaturowych mogą skakać przez leżącego pomocnika. Wygrywa przewodnik wydający najmniej poleceń – zachęt.

Milej zabawy!

Zofia Mrzewińska

<https://www.facebook.com/RASZKAsport>